

Плач неперелітної птахи

Любов Пономаренко

Дерева нахиляються наді мною так низько, що, здається, падають. А будинки летять, розмахуючи антенами, і біле молоко туману розливається на авто. Я гублюся в осінньому лісі, падаю на гори листя, на білу-білісіньку траву, на мох і на трухле гілля, яке пахне опеньками. Тут я просто синиця, а статечна дама в темному капелюсі залишилася в місті між пострижених дерев. Статечна дама в шовкових рукавичках ходить торговими рядами, купує в кіоску газети і платить за телефон. Та дама ніколи собі не дозволить завести роман з одруженим чоловіком і ніколи, уявляєте, ніколи та дама не танцюватиме боса під осіннім дощем. Та дама бальзаківського віку не регоче й не плаче на людях, не п'є лікер "Старий Таллінн", не кохається серед ялин.

Та до біса статечних і правильних дам! Мені вогко на листі, але мені щемно так пахне грибами, круглими опецькуватими опеньками. Мені пахне лісновою хатиною, загубленою десь у гущавині. Без-віконними рамами, між якими заплелось бадилля хмелю, вогким вітром, що виє в нетопленій грубі, і шипшиною на столі, і ось, серед висвистування дерев і потріскування гілля, я чую твої кроки. Я безпутна, загублена в лісі синиця, що ніколи не ходила в темному капелюшку, не брала в кіоску газет і не любила хатніх чоловіків. Чую твої кроки і лечу тобі назустріч, вся в опалому листі і білій траві. Лечу, як тоді, коли буря розгойдала верхівку вільхи і скинула гніздо. І ти кажеш:

— Люба, як добре, що сьогодні весна...

Листопад, листопад, листопад! А ти кажеш — весна. Авто пірнає в молоко туману, дурні неперелітні птахи плачуть над пустими полями. Про що ти думаєш? Про збори, наради, вечірки? Про тенісні ракетки і рахунки в банках? Чи про нашу безвіконну хатину в далекому лісі? Чи про місто? Де ти статечний чоловік і батько сімейства, і де ніхто не цвірінькає тобі щохвилини: "Хлопчику..."

Ми їдемо довго. Зустрічні вогні напливають і гаснуть, виринають назустріч із ночі зачаровані нелюди — стовпи. Аж ось чорніє ріка, ми виходимо на берег. Я, безпутна істота без імені й роду, і ти, тут нікому не відомий чоловік.

За п'ять кроків хатина з проваленим дахом і дверима наохляп. Через ті віконниці вогкими осінніми вечорами залазять у хату вужі. Падає сонце, і вони вилискують чорними спинами, пластично звиваються, піднімають краплисті голівки. Вужі зимують у хаті, їх не видно, зате вночі шарудять часом стіни, стогне долівка, сиплеться порошок з проваленої стелі. А може, то й не вужі? Може, то невиліковна стара хвороба жере нашу хатину, по цурпалку, по скіпочці, по сантиметру? І одного разу ми приїдемо серед зими, а хатини не буде. Не буде під стінами сліпучого снігу, не буде звислої сірої павутини, схожої на рядна, не буде мокрих галузок хмелю між чорними рамами.

Ми їдемо до порога, і ти вкотре, о Боже, вкотре ж, навесні обіцяєш поправити дах і

обкласти стіни. Ми знаємо, що це не так, що той чоловік, який лишився в місті, той строгий дядечко, що йде за дружиною, мов у кайданах, ніколи, ніколи, ніколи не зробить дурниць! У нього є гніздо — і воно дуже високо! Такі гнізда не бояться ураганів.

Ти легко відхиляєш двері, і раптом вони падають тобі на руки — у розпачі, у відчаї, у горі, важкі, як ціле життя, двері, вогкі й холодні. А в хаті — ніч. Шарудить навіяне листя. Пахне шишками хмелю. Високо в небі свистять, потріскують, голосно дихають дерева-велетні. Ти кидаєш у грубу дрова, мить стоїш, мовби думаєш: горітиме чи не горітиме? Жива ти ще, пічко, чи не жива? Дрова спочатку димлять, але потроху займаються. Ми сидимо на ялинових гілках і дивимося на вогонь. Полум'я більшає, росте, переливається в кольорах, висвічує твоє обличчя. Мій пустотливий смішливий хлопче! Станьмо на коліна і тут, перед Всесвітом, попросимо ще одного життя.

А знаєш, як би ми жили? Як обережно брали б кожну відведену мить, як щасливо несли б кожний день! Як ми берегли б слова... Як любили б людей, як жаліли б травинку, пелюсточку й корінь. Як ми літали б між ялинами і збивали сніг крильми...

І доки горітиме в цій грубі, доки вітер виноситиме тепло, доки ти у відчаї втрат стогнатимеш "пташечко", доки вітер, мов слізка, тремтітиме на небесах, ми будемо разом.

А коли ти рушиш до дверей, вони знов упадуть тобі на руки, благаючи порятунку. Але ти не зупинишся, відштовхнеш їх у бік і з вистудженим серцем сядеш в авто.

А я на задньому сидінні згорнуся грудкою і заховаю голову в пір'я.